

ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ
ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Με αφορμή τον προϋπολογισμό του 1997 και την κατάργηση της ισόβιας σύνταξης ως συνέπεια των κριτηρίων που θέτει η κυβέρνηση : **για τύχει κάποια πολύτεκνη μητέρα της της χορήγησης της σύνταξης θα πρέπει να έχει εισόδημα που δεν ξεπερνά τα 2 εκατ. και να είναι άνω των 65 ετών**, επανήλθε στο φως της δημοσιότητας το πρόβλημα της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού της χώρας που έχει πλέον καταστεί μείζον εθνικό θέμα και απαιτεί τη λήψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπισή του. Οι δημογραφικοί δείκτες είναι αδιάψευστοι μάρτυρες του προβλήματος. Ο δείκτης γονιμότητας για το 1994 ήταν 1.36, κατατάσσοντας τη χώρα μας ανάμεσα στις χώρες με το μικρότερο δείκτη γονιμότητας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι συνέπειες αυτής της κατάστασης είναι ήδη ορατές και επιδρούν στην εθνική άμυνα, στο εργατικό δυναμικό, στο συνταξιοδοτικό σύστημα, στο σύστημα υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, στην εκπαίδευση. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της αναλογίας ασφαλισμένων συνταξιούχων και του ρυθμού μείωσης των δημοτικών σχολείων που με την έναρξη του σχολικού έτους 1996-1997 καταργήθηκαν 128 δημοτικά σχολεία και υποβιβάστηκαν άλλα 130 ελλείπει μαθητών με αντίστοιχη κατάργηση 501 θέσεων δασκάλων.

Ποιά όμως η αντίδραση της κυβέρνησης στη διαμορφούμενη αυτή κατάσταση;

Δυστυχώς το κοινωνικό ΠΑΣΟΚ στα τρία και πλέον χρόνια διακυβέρνησης δεν έχει αναλάβει καμία πρωτοβουλία για την δημογραφική ανάκαμψη και τη στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας που η “συνεισφορά” της στην πολιτεία και το έθνος είναι τεράστια.

Αντίθετα **η κυβέρνηση προβαίνει στην περικοπή της ισόβιας σύνταξης** και στερεί αυτό το ελάχιστο ποσό που είχε θεσπιστεί ως ανταμοιβή για την προσφορά των πολύτεκνων μητέρων στο Έθνος. Η ισόβια σύνταξη μαζί με τα άλλα δύο επιδόματα (τρίτου παδιού και πολυτεκνικό) που ψηφίστηκαν επί κυβερνήσεως Ν. Δ. είναι τα μόνα ουσιαστικά κίνητρα δημογραφικής πολιτικής που έχουν νομοθετηθεί μέχρι σήμερα και λόγω του καθολικού τους χαρακτήρα κατάφεραν να ανατρέψουν τις γεννήσεις στις πολύτεκνες οικογένειες. Συγκεκριμένα ενώ αναμενόταν μείωση των γεννήσεων κατά

3,45% κατ'έτος σύμφωνα με το ρυθμό που επικρατούσε από το 1980, σημειώθηκε αύξηση κατά 24,16% κατ'έτος την πενταετία 1991-1995 με αποτέλεσμα να γεννηθούν 5.263 παιδιά πέραν των αναμενομένων στις πολύτεκνες οικογένειες.

Επιπλέον **η στηριζόμενη σε καθαρά κομματικά κριτήρια αντιμετώπιση του θέματος δεν επέτρεψε την υιοθέτηση Πρότασης Νόμου που είχε καταθέσει η Νέα Δημοκρατία το Σεπτέμβριο του 1994. «Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας».** Μία πρόταση ολοκληρωμένη που βασίζονταν στο ομόφωνο πόρισμα της διακομματικής επιτροπής της Βουλής και ελάμβανε υπόψη την πρακτική άλλων κρατών που κατάφεραν να ανατρέψουν τους αρνητικούς δείκτες. Δυστυχώς όμως αυτή η πρόταση απορρίφθηκε από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επικαλούμενη την έλλειψη των απαιτούμενων πιστώσεων. Μία άρνηση που συνοδεύτηκε από τη **δέσμευση του τότε Υφυπουργού Πρόνοιας ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα όχι όμως αργότερα από το πρώτο εξάμηνο του 1995, θα κατέθετε στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο.** Μετά την πάροδο όχι 6 αλλά 2 χρόνων αυτό όχι μόνο δεν κατατέθηκε αλλά πολύ φοβούμαστε ότι δεν είναι ακόμα έτοιμο.

Επίσης για την κοινωνική και οικονομική στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν έχει προβεί σε καμμία ουσιαστική πρωτοβουλία. Τη στιγμή μάλιστα που υπάρχει έτοιμο Σχέδιο Νόμου που είχε καταρτιστεί επί κυβερνήσεως Ν.Δ. "Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της περί πολυτέκνων νομοθεσίας" και που στόχευε : 1) Στην ισότητα των φύλλων μέσα στην οικογένεια, 2) Στην αναθεώρηση του συνόλου της νομοθεσίας, 3) Τη διεύρυνση των κατηγοριών των πολύτεκνων γονέων, 4) Στη σαφέστερη περιγραφή των όρων και των προϋποθέσεων για να κριθεί ένα γονέας ως πολύτεκνος, 5) Στη δυνατότητα συνειπηρέτησης, τοποθέτησης στον τόπο των συμφερόντων τους, άσκησης δεύτερης εργασίας, και την επέκταση του μειωμένου ωραρίου για τις πολύτεκνες μητέρες, 6) Στη ρύθμιση εκπαιδευτικών θεμάτων, 7) Στη διεύρυνση της απαλλαγής του ειδικού φόρου κατανάλωσης για αγορά αυτοκινήτου και δυνατότητα για δεύτερη απαλλαγή, στην αύξηση του συνολικού αφορολόγητου ποσού και στην παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες ακινήτων για ενοικίαση προς τους πολύτεκνους. Και αυτό όμως το Σχέδιο Νόμου δεν αξιοποιήθηκε.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Εάν οι Υπουργοί Οικονομικών και Υγείας Πρόνοιας έχουν ενημερωθεί για το μέγεθος του δημογραφικού προβλήματος της χώρας πριν προβούν στην περικοπή της ισόβιας σύνταξης;
- Εάν πιστεύουν οι Υπουργοί Οικονομικών και Υγείας Πρόνοιας ότι η αύξηση των 5000 δρχ του επιδόματος για το τρίτο παιδί, που είναι και η πρώτη αναπροσαρμογή του επιδόματος μετά την ψήφισή του από την Κυβέρνηση της Ν.Δ., αποτελεί ουσιαστική αύξηση του επιπέδου του επιδόματος του τρίτου παιδιού;
- Εάν το υποσχεθέν Σχέδιο Νόμου για το Δημογραφικό είναι έτοιμο και τότε θα κατατεθεί στη Βουλή;
- Ποιές οι βασικές διατάξεις αυτού του Σχεδίου Νόμου και ποιό το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους;
- Εάν οι Υπουργοί Οικονομικών και Υγείας Πρόνοιας είναι γνώστες των αυξημένων προβλημάτων των πολύτεκνων οικογενειών;
- Εάν είναι στους άμεσους στόχους του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας εκτός της προώθησης του Σχεδίου Νόμου για το Δημογραφικό και η αξιοποίηση του έτοιμου Σχεδίου Νόμου για τους Πολύτεκνους;

**Οικογενειακά επιδόματα του άρθρου 63 “Μέτρα για το δημογραφικό”
του Ν. 1892/90 όπως αυτό επεκτάθηκε με τα άρθρα 2 και 3 του Ν.
2163/93.**

α) Επίδομα 3ου παιδιού

Στη μητέρα που αποκτά τρίτο παιδί καταβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση τριών ετών από τη γέννηση του μηνιαίο επίδομα 34000 δρχ.

β) Επίδομα πολύτεκνικό

Στη μητέρα που θεωρείται πολύτεκνη σύμφωνα με το Ν. 1910/1944 όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν. 860/79 και ισχύει σήμερα χορηγείται μηνιαίο επίδομα ίσο προς ενάμισι ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμό των άγαμων παιδιών ηλικίας μέχρι 25 ετών. Το επίδομα αυτό που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το τετραπλάσιο του ημερομίσθιου του ανειδίκευτου εργάτη χορηγείται μέχρις ότου η μητέρα παύσει να έχει άγαμα παιδιά ηλικίας μέχρι και 25 ετών. Το επίδομα αυτό με το άρθρο 2 του Ν. 2163/1993 επεκτάθηκε και χορηγείται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και στον πατέρα που θεωρείται πολύτεκνος και στα απορφανισθέντα τέκνα για τα οποία προβλέπει η παρ. 6 του πρώτου άρθρου του Ν. 1910/44.

γ) Ισόβια σύνταξη

Στην πολύτεκνη μητέρα που δεν δικαιούται πλέον του προηγούμενου επιδόματος, επειδή τα παιδιά τους είναι πλέον έγγαμα ή έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 25 ετών, χορηγείται ισόβια σύνταξη, ίση με το τετραπλάσιο του ημερομίσθιου του ανειδίκευτου εργάτη. Η ισόβια σύνταξη με το άρθρο 3 του Ν. 2163/1993 χορηγείται επίσης και στις μητέρες που δεν θεωρούνται πολύτεκνες σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1910/44 και 860/79 οι οποίες όμως είχαν ή έχουν τέσσερα τουλάχιστον στη ζωή παιδιά από νόμιμο γάμο ή παιδιά που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονιών τους.

Τα παραπάνω επιδόματα χορηγούνται στη μητέρα ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση.

Κατηγορίες	Περιπτώσεις		Καταβληθέντα ποσά σε εκατ. δρχ.	
Ετη	1994	1993	1994	1993
Επίδομα 3ου παιδιού	26029	29301	13098	14113
Πολυτεκνικό επίδομα	108606	106814	34967	31186
Ισόβια σύνταξη	235228	39905	63124	4195
ΣΥΝΟΛΟ	369863	176020	111189	49494

Πηγή : Ο.Γ.Α.

Τα παραπάνω επιδόματα θα μπορούσαν συνολικά να χαρακτηριστούν ως κίνητρα για την δημογραφική ανάκαμψη και την άμβλυνση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας. Θα πρέπει όμως να γίνει μία διάκριση σε εκείνα που έχουν αμοιγώς δημογραφικό χαρακτήρα και σε εκείνα που εντάσσονται στη σφαίρα της πολιτικής οικονομικής ενίσχυσης των πολυτέκνων. Έτσι στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται τα επιδόματα του Ν.Δ. 1153/72 σχετικά με το τέταρτο και πέραν αυτού παιδιά και τα “καθαρά” πολυτεκνικά επιδόματα του άρθρου 63 του ν.1892/90 και του Ν. 2163/93 και συγκεκριμένα το πολυτεκνικό επίδομα της παρ. 2 του άρθρου 63 του Ν. 1892/90 και του άρθρου 2 του Ν. 2163/93 αφού για τη λήψη τους απαιτείται η ιδιότητα του πολύτεκνου και της ισόβιας σύνταξης.

Τα επιδόματα και η ισόβια σύνταξη του άρθρου 63/1892/90 λόγω της καθολικότητας και των ποσών που αντιστοιχούν σε αυτά, τα οποία για την εποχή που ψηφίστηκαν οι σχετικές διατάξεις χωρίς να είναι ιδιαίτερα μεγάλα ήταν ικανοποιητικά, είχαν σημαντικά αποτελέσματα. Αυτό σημαίνει ότι η επέκταση και η αύξηση των ποσών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικά κίνητρα για την αύξηση της γεννητικότητας.

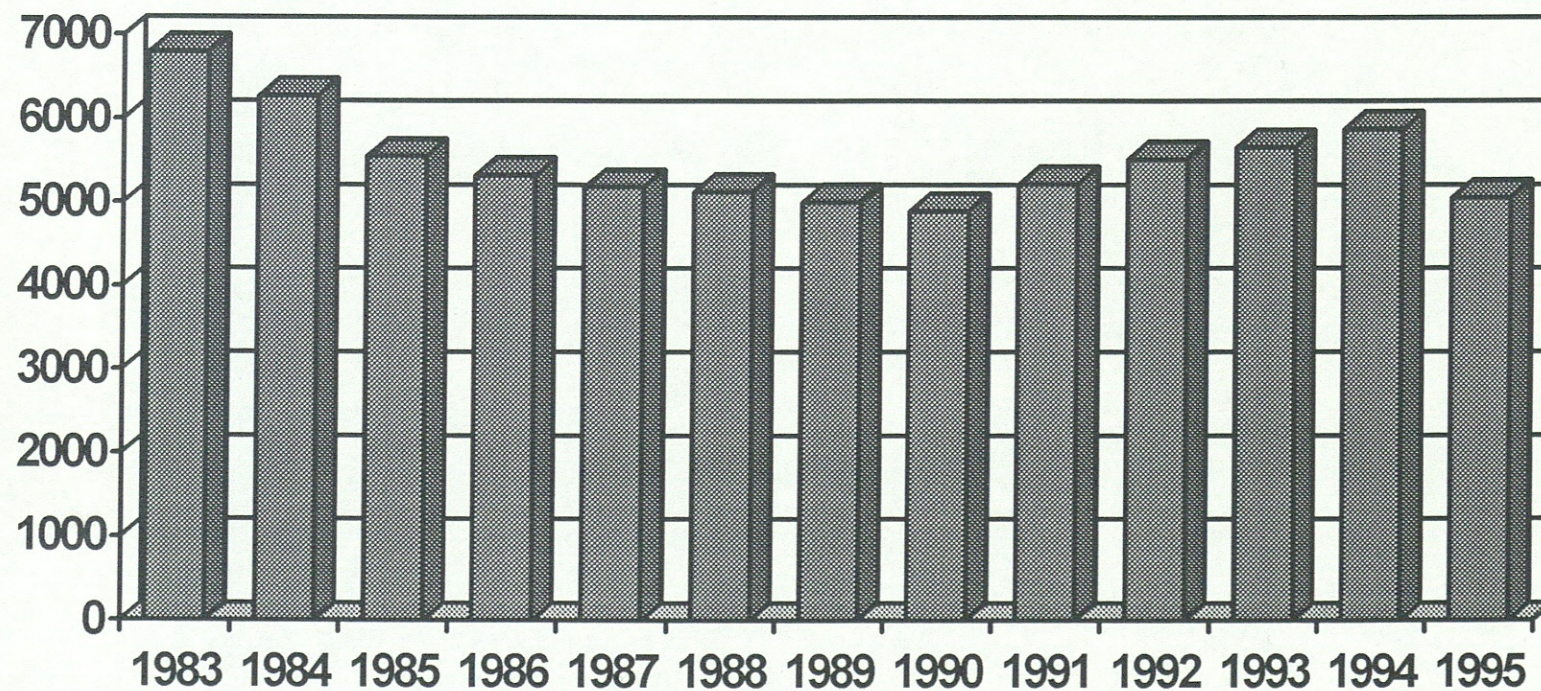
Σημειώνεται χαρακτηριστικά, όπως εξάλλου αποδεικνύεται και από τα στοιχεία της ΕΣΥΕ και της ΑΣΠΕ ότι από το 1991 και μέχρι το 1996 αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός των γεννήσεων στις πολύτεκνες οικογένειες. Ενώ αναμενόταν μέση ετήσια μείωση 3,45% σύμφωνα με την επικρατούσα από το 1980 και μετά κατάσταση, σημειώθηκε αύξηση κατά 24,16%. Γεννήθηκαν στο διάστημα αυτό 5.263 περισσότερα παιδιά στις πολύτεκνες οικογένειες σε σχέση με τα αναμενόμενα.

**ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΣΕ
ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ
1983-1995**

1983		6796
1984		6266
1985		5553
1986		5324
1987		5185
1988		5126
1989		5002
1990		4894
1991		5217
1992		5518
1993		5658
1994		5878
1995		5057

ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ/ΑΣΠΕ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΟ 4ο ΚΑΙ ΜΕΤΑ 1983-1995

ΠΗΓΗ : ΕΣΥΕ/ΑΣΠΕ

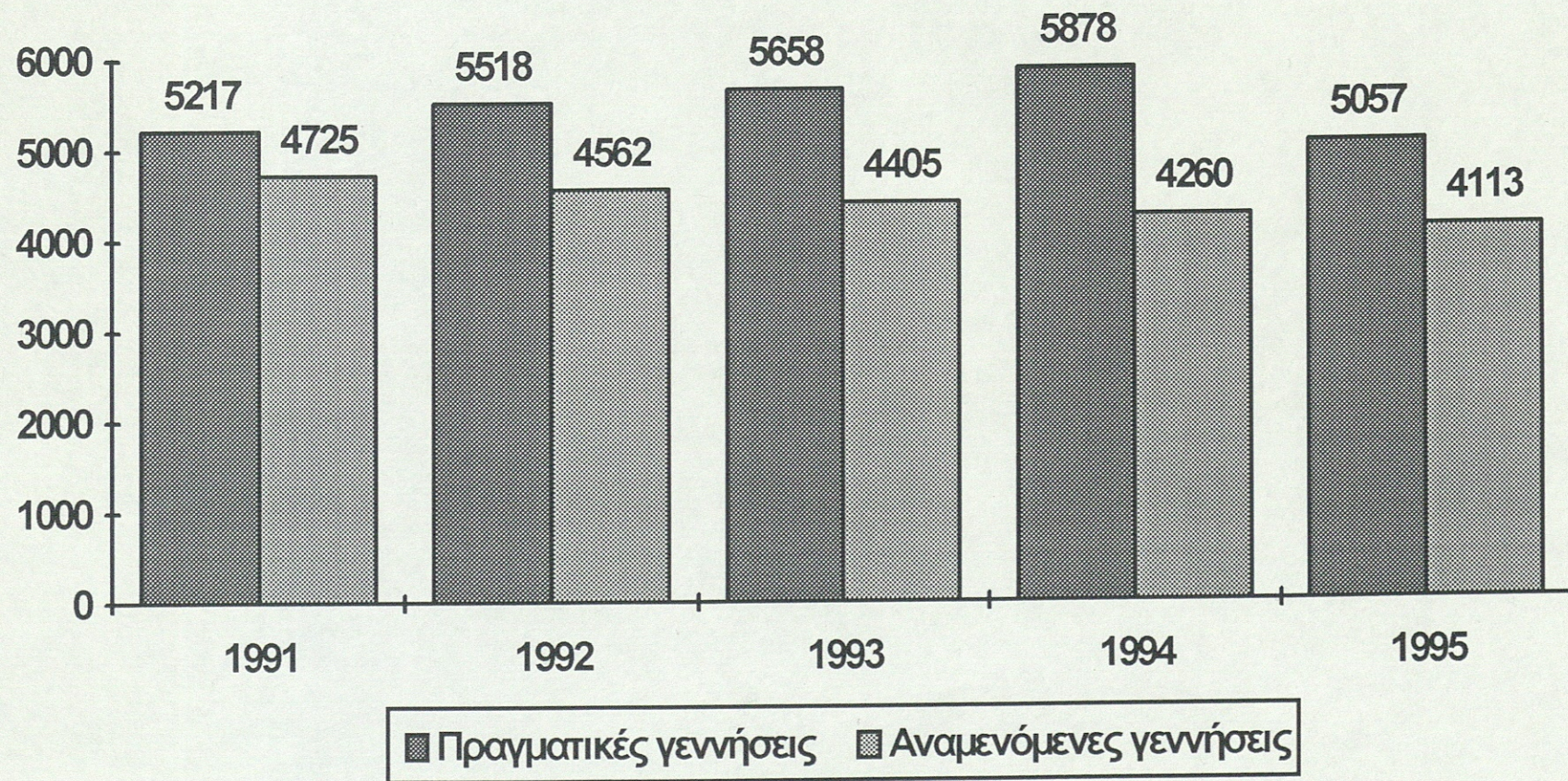
**ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ
1991-1995**

	Πραγματικές γεννήσεις	Αναμενόμενες γεννήσεις	ποσοστιαία αύξηση %
1991	5217	4725	10,4
1992	5518	4562	21,0
1993	5658	4405	28,4
1994	5878	4260	38,0
1995	5057	4113	23,0

ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ/ΑΣΠΕ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ & ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ 1991-1995

ΠΗΓΗ : ΕΣΥΕ/ΑΣΠΕ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ

(είχε καταρτιστεί επί Ν.Δ. που όμως δεν προωθήθηκε)

Η Ν.Δ. ιδιαίτερα ευαίσθητη στις μεγάλες οικονομικές δυσκολίες αλλά και στα γενικότερα προβλήματα των πολυτέκνων εξαιτίας του μεγάλου οικονομικού βάρους που απαιτεί η ανατροφή και η διαπαιδαγώγηση των παιδιών αλλά και αναγνωρίζοντας τη μεγάλη προσφορά των πολυτέκνων στο Έθνος, ιδιαίτερα σ' αυτή τη χρονική στιγμή που η δραματική μείωση των γεννήσεων και η άρνηση των νέων ζευγαριών για την απόκτηση περισσότερων παιδιών οδηγεί τη χώρα στο δημογραφικό μαρασμό με ιδιαίτερα έντονες επιπτώσεις στο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον αλλά και στην εθνική ασφάλεια και την εδαφική ακεραιότητα της χώρας προχώρησε στη σύνταξη νομοσχεδίου που στόχευε :

- 1) Στην ισότητα των φύλλων μέσα στην οικογένεια μετά τις αλλαγές που επήλθαν στο οικογενειακό δίκαιο με το Ν. 1329/83, εξαλείφοντας κάθε είδους διάκριση σε βάρος του πατέρα και των άρρενων τέκνων.
- 2) Στην αναθεώρηση του συνόλου της νομοθεσίας που κρίνεται ανεπαρκής για μία πλήρη και αποτελεσματική κοινωνική πολιτική και προστασία των πολυτέκνων σε τρόπο ώστε να αποφευχθεί η εξαθλίωση και ο κοινωνικός αποκλεισμός της ελληνικής οικογένειας λόγω του μεγάλου αριθμού των παιδιών και των δυσβάστακτων οικονομικών βαρών.
- 3) Στη διεύρυνση των κατηγοριών των πολύτεκνων γονέων και το συνυπολογισμό στον αριθμό των παιδιών όλων των παιδιών ανεξάρτητα αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου και ανεξάρτητα του αριθμού των γάμων των γονέων συμπεριλαμβανομένων και των υιοθετηθέντων.
- 4) Στη σαφέστερη περιγραφή των όρων και των προϋποθέσεων για να κριθεί ένας γονέας ως πολύτεκνος. Στην πρόβλεψη κυρώσεων κατά των παραβατών γονέων λόγω κακής συμπεριφοράς αυτών αλλά και θέσπιση διαδικασιών για την

πιστοποίηση της πολυτεκνικής ιδιότητας και ρυθμίσεις σχετικά με τη θεώρηση και έκδοση των βιβλιαρίων και πιστοποιητικών πολυτεκνικής ιδιότητας..

- 5) Στην εξασφάλιση της δυνατότητας στους πολύτεκνους που υπηρετούν στο Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα να τοποθετούνται στον τόπο των συμφερόντων τους και να μην μετατίθενται εάν δεν το ζητήσουν οι ίδιοι. Στη δυνατότητα αυτών να ασκούν και δεύτερη εργασία λαμβάνοντας υπόψη τα μεγάλα οικονομικά βάρη της πολύτεκνης οικογένειας. Την προτεραιότητα για διορισμό αυτών στην δημόσια εκπαίδευση εκτός επετηρίδας και την επέκταση του μειωμένου ωραρίου για τις πολύτεκνες μητέρες.
- 6) Στη ρύθμιση εκαπιδευτικών θεμάτων για την εισαγωγή στα ΑΕΙ και ΤΕΙ αλλά και τη ρύθμιση των θεμάτων των μεταγραφών από Πανεπιστήμια του Εξωτερικού.
- 7) Στη διεύρυνση του θεμού της απαλλαγής από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την αγορά αυτοκινήτου τη δυνατότητα για δεύτερη απαλλαγή. Στην αύξηση του συνολικού αφορολόγητου ποσού ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών. Στην παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες ακινήτων για ενοικίαση στους πολύτεκνους απαλλάσσοντας τους από το φόρο εισοδήματος για το ποσό που αποκτούν από πολύτεκνους.

Νομοθετικό Διάταγμα 1153/ 1972 «Περί προστασίας πολυμελών οικογενειών δια της παροχής οικογενειακών επιδομάτων» όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 “επιδόματα τέκνων πολυτέκνων οικογενειών του Ν. 1041/1980 (ΦΕΚ 75/80 Τ.Α).

Σύμφωνα με το παραπάνω Ν.Δ. χορηγείται σε οικογένειες Ελλήνων υπηκόων ή ομογενών που αποκτούν παιδί και έχουν κατά τη γέννησή του 2 τουλάχιστον παιδιά στη ζωή. Το παιδί αυτό για να επιδοτηθεί πρέπει : α) να διαμενει στην Ελλάδα και να έχει την ελληνική υπηκότητα ή την υπηκοότητα του πατέρα όταν αυτός είναι ομογενής, β) να μην έχει συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας.

Τα ποσά που παρέχονται σύμφωνα με τα παραπάνω ανέρχονται για το 3ο παιδί σε 500 δρχ., για το 4ο σε 750 δρχ. και για το 5ο και για τα παιδιά πέραν αυτού σε 1000 δρχ. μηνιαίως.

i) Στατιστικά στοιχεία για τα έτη 1993 και 1994 του Ν.Δ. 1153/1972

Κατηγορίες	1994	1993
Δικαιούχοι:-Οικογένειες	193858	204224
-Παιδιά	241025	254390
-Οικογ. επιδοτ. για πρώτη φορά	11058	17493
Ποσά (χιλ. δρχ.)	1761600	1854589

Πηγή : Ο.Γ.Α.

ii) Επιδοτούμενα παιδιά κατά ποσο επιδότησης

Ποσό μηνιαίου επιδόματος	1994	1993
500 δρχ	170553	480576
750 δρχ	47993	49789
1000δρχ	22479	24025
Σύνολο	241025	254390

Πηγή : Ο.Γ.Α.

Αλλα μέτρα στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας

1. Υποχρεωτική πρόσληψη ή διάθεση προστατευμένων προσώπων σύμφωνα με την παρ. 4 του 1ου άρθρου του Ν. 1648/86 όπως αυτή ανικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 22 του Ν. 2224/1994.
2. Πριμοδότηση στους πολύτεκνους και στα τέκνα αυτών στο συνολικό βαθμό που έλαβαν 10/100 για τις προσλήψεις στο Δημόσιο Τομέα σύμφωνα με το άρθρο 17 και προτεραιότητα στην πλήρωση των θέσεων σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 2190/94 “Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης”.
3. Χορήγηση δώρου σύστασης οικογένειας όπως αυτό προβλέπεται από τον Κανονισμό του Οργανισμού Εργατικής Εστίας 50860/92
4. προτεραιότητα για την εισαγωγή παιδιών πολυτέκνων σε Κρατικούς Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς σύμφωνα με τον Κανονισμό λειτουργίας ΚΠΣ και ΚΒΣ, Απόφ. Γ2α/οικ. 4108/88.
5. Απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την αγορά αυτοκινήτου.
6. Φορολογικές απαλλαγές σύμφωνα με τον αριθμό των παιδιών
7. Χορήγηση χαμηλότοκων δανείων
8. Χορήγηση στεγαστικών δανείων και εργατικών κατοικιών
9. Επιδότηση ενοικίου αστέγων πολυτέκνων
10. Μειωμένα εισιτήρια στα μέσα μαζικής μεταφοράς

- 11.Καταβολή επιδομάτων τέκνων από το Διανεμητικό Λογαριασμό Οικογενειακών επιδομάτων Μισθωτών του ΟΑΕΔ (Ν. 3868/58)
- 12.Προσαύξηση των επιδομάτων ανεργείας κατά 10% για κάθε προστατευόμενο παιδί (Ν.Δ. 2961/54)
- 13.Χορήγηση επιδόματος οικογενειακών βαρών για κάθε παιδί σύμφωνα με τις οικείες συλλογικές συμβάσεις εργασίας και διαιτητικές αποφάσεις (Ν. 1876/1990).
- 14.Χορήγηση χρηματικών βραβείων σε σπουδαστές και φοιτητές.
- 15.Πλήρης απαλλαγή στρατιωτικής θητείας για τον πατέρα τεσσάρων ή περισσότερων παιδιών και μειωμένη για τους γονείς με λιγότερα παιδιά ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών καθώς και 6μηνη θητεία για τους δύο αδελφούς από 6 ή περισσότερα αδέρφια και 12μηνη για τον μεγαλύτερο αδερφό από 4 ή 5 αδέρφια (Ν. 1763/83)

